

Câu 1 (3,0 điểm):

Có đúng hay không khi nhận định rằng: Cách mạng tháng Mười Nga năm 1917 đã mở ra trước mắt các dân tộc bị áp bức thời đại giải phóng dân tộc? Vì sao?

Câu 2 (3,0 điểm):

Trên cơ sở trình bày nguyên nhân, kết cục của Chiến tranh thế giới thứ hai (1939 - 1945), anh/chị hãy đề xuất biện pháp để bảo vệ hòa bình thế giới hiện nay.

Câu 3 (4,0 điểm):

Vì sao thực dân Pháp chọn Đà Nẵng để mở đầu quá trình xâm lược Việt Nam? Phát biểu suy nghĩ về sự kiện thực dân Pháp tấn công bán đảo Sơn Trà ngày 1 - 9 - 1858.

Câu 4 (5,0 điểm):

So với những lời kêu gọi, hiệu triệu nhân dân đứng lên chống giặc ngoại xâm trong tiến trình lịch sử dân tộc Việt Nam, Chiếu Cần vương (7 - 1885) có điểm gì khác biệt? Từ nguyên nhân thất bại của phong trào Cần vương (1885 - 1896), anh/chị hãy rút ra bài học kinh nghiệm cho cuộc đấu tranh giành và bảo vệ độc lập dân tộc.

Câu 5 (5,0 điểm):

Tóm tắt hoạt động cứu nước của Phan Bội Châu và Phan Châu Trinh những năm đầu thế kỉ XX. Nêu vai trò của tầng lớp trí thức Việt Nam thời kì này. Trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay, vai trò của trí thức Việt Nam được kế thừa và phát huy như thế nào?

Hết

(Thí sinh không được sử dụng tài liệu; Cán bộ coi thi không giải thích thêm)

Họ và tên thí sinh: Nguyễn Thị Du Số báo danh 192832

Câu	Nội dung	Điểm
1	Có đúng hay không khi nhận định rằng: Cách mạng tháng Mười Nga năm 1917 đã mở ra trước mắt các dân tộc bị áp bức thời đại giải phóng dân tộc? Vì sao?	3,0
	* Không định: Nhận định trên là đúng.	0,25
	* Giải thích:	
	- Cách mạng tháng Mười Nga năm 1917 không chỉ là cuộc cách mạng vô sản... mà còn là một cuộc cách mạng giải phóng dân tộc...	0,25
	- Nền tâm gương sáng về sự giải phóng các dân tộc thuộc địa... Thắng lợi của cách mạng tháng Mười chứng tỏ chủ nghĩa Mác - Lênin còn là vũ khí giải phóng các dân tộc bị áp bức...	0,5
	- Với thắng lợi của Cách mạng tháng Mười, chủ nghĩa Mác - Lê nin trở thành thực tiễn và được truyền bá rộng rãi... nhiều Đảng Cộng sản ở các thuộc địa ra đời...	0,5
	- Làm cho phong trào giải phóng dân tộc của các dân tộc bị áp bức trở thành một bộ phận của phong trào cách mạng vô sản thế giới...; mở ra con đường đúng đắn cho họ đi đến thắng lợi cuối cùng - con đường cách mạng vô sản...	0,5
	- Nước Nga Xô viết (Liên Xô) - quê hương của Cách mạng tháng Mười trở thành chỗ dựa, thành trì vững chắc, ủng hộ, giúp đỡ phong trào giải phóng dân tộc...	0,5
	- Từ sau Cách mạng tháng Mười, nhất là sau Chiến tranh thế giới thứ hai, phong trào giải phóng dân tộc ngày càng phát triển và thắng lợi..., biến thế kỷ XX thành "thế kỷ giải trừ chủ nghĩa thực dân".	0,5
2	Trên cơ sở trình bày nguyên nhân, kết cục của Chiến tranh thế giới thứ hai (1939 - 1945), anh/chị hãy đề xuất biện pháp để bảo vệ hòa bình thế giới hiện nay.	3,0
	* Nguyên nhân:	
	- Do sự phát triển không đồng đều của CNTB về kinh tế, chính trị và quyền lợi (thuộc địa) làm cho mâu thuẫn đế quốc ngày càng thêm gay gắt... đây là nguyên nhân sâu xa của chiến tranh...	0,25
	- Sau khi Chiến tranh thế giới I kết thúc, trật tự Véc-xai - Oa-sinh-ton được thiết lập, mâu thuẫn giữa các nước nước đế quốc càng chằng chéo, phức tạp...	0,25
	- Cuộc khủng hoảng kinh tế 1929 - 1933 để lại hậu quả nặng nề cho các nước tư bản... dẫn đến sự xuất hiện chủ nghĩa phát xít... đây là nguyên nhân trực tiếp...	0,25
	- Sự dung dưỡng, thỏa hiệp của Anh, Pháp, Mĩ với chủ nghĩa phát xít... tạo điều kiện cho chủ nghĩa phát xít bành trướng và gây nên chiến tranh.	0,25
	* Kết cục...	

- Chiến tranh thế giới thứ hai kết thúc với sự sụp đổ hoàn toàn của chủ nghĩa phát xít.	0,25
- Thắng lợi vĩ đại thuộc về các dân tộc trên thế giới... Liên Xô, Mĩ, Anh là những lực lượng trụ cột.	0,25
- Chiến tranh thế giới thứ hai để lại những hậu quả nặng nề cho nhân loại: 60 triệu người chết, 90 triệu người bị tàn phế, nhiều thành phố, làng mạc... bị tàn phá.	0,25
- Chiến tranh kết thúc dẫn đến những thay đổi căn bản của tình hình thế giới	0,25
* Đề xuất biện pháp bảo vệ hòa bình:	
- Lên án các hành động gây chiến, vi phạm chủ quyền quốc gia dân tộc, hành động của các phần tử khủng bố, phản động đe dọa đến hòa bình và an ninh thế giới...	0,25
- Nhân loại cần chung tay đoàn kết ngăn chặn âm mưu gây chiến, đe dọa hòa bình; không dung dưỡng cho các thế lực hiếu chiến...	0,25
- Thúc đẩy quan hệ hữu nghị, hợp tác giữa các quốc gia, dân tộc... giải quyết mâu thuẫn bằng biện pháp hòa bình trên cơ sở tôn trọng luật pháp quốc tế...	0,25
- Liên hợp quốc với sứ mệnh bảo vệ hòa bình cần tăng cường vai trò và hoạt động hiệu quả trong việc ngăn chặn nguy cơ chiến tranh...	0,25
Vi sao thực dân Pháp chọn Đà Nẵng để mở đầu quá trình xâm lược Việt Nam? Phát biểu suy nghĩ về sự kiện thực dân Pháp tấn công bán đảo Sơn Trà ngày 1 - 9 - 1858.	4,0
* Lý do Pháp chọn Đà Nẵng mở đầu cuộc xâm lược Việt Nam:	
- Đà Nẵng chỉ cách Huế khoảng 100km, qua đèo Hải Vân, chiếm được Đà Nẵng sẽ làm bán đảo tấn công ra Huế buộc triều đình nhà Nguyễn đầu hàng, hoàn thành kế hoạch "đánh nhanh thắng nhanh".	0,5
- Đà Nẵng là một hải cảng sâu và rộng, tàu chiến có thể ra vào dễ dàng, lại nằm trên đường thiên lý Bắc - Nam...	0,5
- Hậu phương Đà Nẵng là vùng đồng bằng Nam - Ngãi có thể lợi dụng để thực hiện âm mưu "lấy chiến tranh nuôi chiến tranh"...	0,5
- Đà Nẵng có nhiều người theo đạo Thiên chúa và một số gián điệp hoạt động từ trước mà Pháp hi vọng sẽ lợi dụng họ làm nội ứng...	0,5
* Suy nghĩ về sự kiện ngày 1 - 9 - 1858:	
- Là mốc đánh dấu sự kết thúc một quá trình thăm dò và chuẩn bị lâu dài của tư bản Pháp đối với Việt Nam.	0,25
Từ thế kỉ XVIII, Pháp xúc tiến thăm dò, chuẩn bị cho cuộc xâm lược Việt Nam thông qua những hoạt động giao thương và truyền đạo... Giữa thế kỉ XIX, Pháp càng đẩy mạnh hoạt động... gửi thư cho triều đình đòi tự do buôn bán, tự do truyền đạo...	0,25
- Đó là sự kiện mở đầu quá trình xâm lược Việt Nam của thực dân Pháp	0,25
Cuộc xâm lược Việt Nam của Pháp mất gần 30 năm, sau khi kế hoạch đánh chiếm Đà Nẵng thất bại, Pháp chuyển hướng tấn công Gia Định và Nam Kỳ... hai lần tiến công ra Bắc Kỳ, tấn công Thuận An (Huế)... bằng áp lực quân sự và thủ đoạn chính trị ngoại giao buộc triều đình đầu hàng.	0,5
- Mở đầu tiến trình đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân lâu dài và anh dũng của dân tộc Việt Nam	0,25
Cuộc kháng chiến ban đầu do triều đình nhà Nguyễn tổ chức ở Đà Nẵng, Gia	0,5

	Dịnh, cuối cùng đã phải cam chịu đầu hàng... nhưng phong trào kháng Pháp của nhân dân vẫn tiếp tục diễn ra dưới ngọn cờ phong kiến, dân chủ tư sản... Năm 1930, Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời lãnh đạo cả dân tộc giành nhiều thắng lợi...	
4	So với những lời kêu gọi, hiệu triệu nhân dân đứng lên chống giặc ngoại xâm trong tiến trình lịch sử dân tộc Việt Nam, Chiếu Cần vương (7/1885) có điểm gì khác biệt? Từ nguyên nhân thất bại của phong trào Cần vương (1885- 1896), anh/ chị hãy rút ra bài học kinh nghiệm cho cuộc đấu tranh giành và bảo vệ độc lập dân tộc.	5,0
	* Kể tên các lời kêu gọi, hiệu triệu... Nam Quốc Sơn Hà – Lý Thường Kiệt; Hịch tướng sĩ – Trần Quốc Tuấn; Lời Hiếu dụ - Quang Trung, Chiếu Cần vương – Hàm Nghi, Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến – Hồ Chí Minh...	0,5
	* Điểm khác biệt của Chiếu Cần Vương: (Học sinh có thể kể bằng 30 sánh, nếu đảm bảo các nội dung vẫn cho điểm)	
	- Hoàn cảnh: Chiếu Cần vương do vua Hàm Nghi ban ra khi thực dân Pháp đã hoàn thành công cuộc xâm lược bằng quân sự, đất nước mất độc lập. Trong khi các lời hiệu triệu kêu gọi khác được ban ra khi kẻ thù còn đang trong quá trình xâm lược, đất nước chưa mất độc lập.	0,5
	- Mục tiêu: Chiếu Cần vương kêu gọi văn thân sĩ phu và nhân dân đứng lên chống thực dân Pháp giành lại độc lập; những lời kêu gọi khác là để bảo vệ độc lập...	0,5
	- Đối tượng kêu gọi: Chiếu Cần Vương chủ yếu hướng tới văn thân sĩ phu... tác động đến quần chúng nhân dân còn hạn chế; những lời kêu gọi đều hướng tới cả dân tộc.	0,5
	- Kết quả: Chiếu Cần vương là lời kêu gọi duy nhất trong lịch sử bị thất bại, không giành thắng lợi cuối cùng.	0,5
	* Nguyên nhân thất bại	
	- Khẩu hiệu Cần vương chỉ đáp ứng một phần nhỏ yêu cầu của nông dân, chưa giải quyết triệt để yêu cầu khách quan của sự tiến bộ xã hội. Do vậy, sức hấp dẫn của khẩu hiệu này còn bị hạn chế...	0,5
	- Thiếu một giai cấp tiên tiến đủ sức lãnh đạo và đề ra đường lối đúng đắn...	0,25
	- Các cuộc đấu tranh diễn ra lẻ tẻ, mang tính địa phương, chưa có sự thống nhất...	0,25
	- Tương quan lực lượng chênh lệch: thực dân Pháp mạnh về lực lượng, trang bị; lực lượng khởi nghĩa còn yếu, bị hao mòn, đất nước suy yếu...	0,25
	- Con đường cứu nước theo ngọn cờ phong kiến đang bước vào giai đoạn bế tắc... triều đình phong kiến đầu hàng... không tập hợp đoàn kết được toàn dân...	0,25
	* Bài học kinh nghiệm: Phong trào đấu tranh muốn thắng lợi cần:	
	- Có đường lối đấu tranh đúng đắn, giai cấp lãnh đạo tiên tiến...	0,5
	- Có sự chuẩn bị chu đáo về mọi mặt, nhất là vấn đề lực lượng: liên kết, tập hợp được lực lượng dân tộc trên quy mô toàn quốc...	0,25
	- Quan tâm đến quyền lợi của nhân dân, nhất là nông dân để có thể huy động đến mức cao nhất sự tham gia ủng hộ của nhân dân trong chiến đấu.	0,25
5	Trên cơ sở trình bày hoạt động cứu nước của Phan Bội Châu, Phan Châu Trinh từ đầu thế kỉ XX đến năm 1918, anh/chị hãy rút ra vai trò của tầng lớp trí thức Việt Nam thời kì này. Trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay, trí thức Việt Nam có vai trò như thế nào?	5,0

*** Những hoạt động yêu nước...**

- Hoạt động của Phan Bội Châu

+ Thành lập Hội Duy tân năm 1904 chủ trương đánh đuổi giặc Pháp, giành độc lập, thiết lập một chính thể quân chủ lập hiến ở Việt Nam.

+ Từ năm 1905 đến 1908, Hội Duy tân đã tổ chức phong trào Đông du đưa thanh niên Việt Nam sang học tập tại Nhật Bản...

+ Năm 1912 Phan Bội Châu thành lập Việt Nam Quang phục hội... nhằm đánh đuổi giặc Pháp... thành lập nước Cộng hòa Dân quốc Việt Nam...

+ Phan Châu Trinh chủ trương cứu nước bằng biện pháp cải cách như nâng cao dân trí, dân quyền, dựa vào Pháp để đánh đổ ngôi vua và bọn phong kiến hủ bại. Ông vạch trần chế độ vua quan phong kiến thối nát...yêu cầu Pháp phải thực hiện một số cải cách ở Việt Nam...

+ Từ năm 1906, ông cùng một số người cùng chí hướng mở cuộc vận động Duy tân với nhiều hình thức: lập hội buôn, mở trường học theo lối mới, vận động cải cách phong tục, lối sống...

*** Vai trò trí thức...** Trí thức Việt Nam thời kì này là sĩ phu yêu nước tiên bộ (sĩ phu tư sản hóa)

- Khởi xướng và lãnh đạo, làm bùng lên phong trào yêu nước mới theo khuynh hướng dân chủ tư sản...

- Khảo nghiệm con đường cứu nước mới, để lại nhiều bài học kinh nghiệm...

- Vai trò tiên phong trong việc tiếp thu, truyền bá tư tưởng mới...

- Góp phần thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển...

*** Kế thừa và phát huy vai trò của trí thức hiện nay:**

- Trong công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế hiện nay, đội ngũ trí thức Việt Nam đóng vai trò đặc biệt quan trọng.

- Về kinh tế: Trí thức Việt Nam hiện nay là lực lượng lao động sáng tạo đặc biệt quan trọng góp phần trực tiếp phát triển đất nước, xây dựng kinh tế trí thức...

- Chính trị: Đội ngũ trí thức tham gia công tác lãnh đạo, quản lý, hoạch định đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước...

- Tư tưởng: Là lực lượng xung kích đấu tranh chống các quan điểm sai trái, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

- Giáo dục: Trực tiếp đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, nâng cao dân trí, bồi dưỡng nhân tài...

- Văn hóa: Tiếp thu những giá trị văn hóa trên thế giới, làm phong phú thêm nền văn hóa Việt Nam, phổ biến các giá trị văn hóa Việt Nam trên thế giới, phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc...

- Quốc phòng, an ninh... là lực lượng nòng cốt xây dựng lực lượng vũ trang chính quy, tinh nhuệ, hiện đại...